

[Fr. Dalgaard.]

fleste Paragraffer ovre i det høje Landsting. Men paa et Par Punkter, som vedrører Offentlighedsprincippet, har der været en Del Debat derovre. Naturligvis har man ogsaa set adskillige Presseudtalelser om dette Lovforslag med Hensyn til Offentlighedsprincippet. Med Hensyn til dette vil jeg gerne sige, at paa de Punkter — det gælder om § 29 og § 1017a —, hvor der sker nogen Begrænsning af Offentlighedsprincippet, er det for det første som den højtæredede Minister sagde, paa meget snævre Omraader det sker, og de Forbehold og Afgrænsninger, der er gjort saavel i § 29 som i § 1017a, er i Virkeligheden en stærk Understregning af det Offentlighedsprincip, der skal og maa gælde i den offentlige Retspleje. Ud fra disse Betragtninger nærer jeg for mit Vedkommende ingen som helst Betænkelighed ved, at der paa disse enkelte meget specielle Omraader foretages den lille Begrænsning i Offentlighedsprincippet, der er foreslaaet i nærværende Lovforslag. I det hele taget synes jeg at adskillige af de Røster, der har rejst sig i Anledning af disse meget rimelige Ændringer, der foreslaas her, har været meget højstemte og slet ikke har nogen virkelig Sammenhæng med det reelle i de Forhold, det her drejer sig om. Jeg skal anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling.

Vagn Bro: Jeg skal ikke opholde mig ved dette Lovforslags sene Fremkomst her i Rigsdagens overordentlige Samling. Sagen har været indgaaende drøftet i Landstinget i sidste Samling og ogsaa nu. Offentligheden har været i Stand til at følge med deri, og da Ministeren i Øjeblikket har Magten til før eller senere at gennemføre Ændringerne, skal vi nøjes med til sin Tid at stemme mod Lovforslaget og nu nøjes med at fremsætte vort principielle Synspunkt. Jeg vil dog gerne have Lov til at tilføje to Ting. For det første vil jeg tillade mig i al Almindelighed at mene, at saadanne relativt omfattende Ændringer vedrørende Folkets Retsgangs Grundlag og forleden Dag vedrørende Straffeloven bør ikke foretages i ekstraordinære korte Samlinger, ej heller efter nye Valg. Det maa være saaledes, at en meget stor Del af de Medlemmer, der lige kommer ind i Rigsdagen, ikke i Løbet af saa faa Dage, som det drejer sig om, kan tage Stilling til saadanne delvis principielle Spørgsmaal. Retsplejen og Straffebestemmelserne bør ligge fast, saaledes at Lovgivningsmagtens Ændringer kun sker efter virkelig gennemgribende Drøftelse.

Med Henblik paa dette Forslag skal jeg dog ikke benægte, at der i Forslaget findes en Række Bestemmelser, vi fuldt ud kan tiltræde. Det gælder Bestemmelsen om Udvidelsen af Antallet af Dommere og Aldersgrænsen for sø- og handelskyndige Dommere og flere andre Regler. Det gælder ogsaa Ændringen i Retsplejelovens § 962, der jo er en Følge af Dagbodssystemets Indførelse. Jeg maa maaske her have Lov til lige at gøre den Bemærkning, at jeg tror, at hvis vore Domstole i sin Tid mere havde fulgt Meningen i Lovgivningsmagtens Vedtagelse af Lovens § 51 om det virkelige Hensyn til den skyldiges Betalingsevne, kunde vi have undgaaet at komme ind paa disse Regler, som jeg for øvrigt maa haabe maa virke efter deres Hensigt.

Men naar vi saa her i Lovforslaget kommer til mere principielle Omraader, vil jeg gerne om Offentlighedsprincippet gøre en Bemærkning; og her vil jeg have Lov til at føje til, at naar det nu er saaledes, at vi ikke kan komme ind paa en egentlig Drøftelse af de enkelte Paragraffer — det tillader Tiden ikke —, vil det i særlig Grad for mit Vedkommende være principielle Synspunkter om selve Tendensen i Lovforslaget, jeg gerne vil sige et Par Ord om. Om Offentlighedsprincippet vil jeg da sige, at et Princip kan udhules saa stærkt, at der af Princippet kun bliver Navnet tilbage. Det vil jeg ikke sige bliver Tilfældet i dette Forhold, men jeg vil sige, at vi har alligevel Gang paa Gang foretaget Indskrænkninger, saa at det, hvis vi fortsætter ad disse Veje, bliver, som jeg her har nævnt. Jeg vil hertil føje, at det er ejendommeligt at se, hvorledes en Oppositions Standpunkt til et Princip kan skifte, efter at Oppositionen har sat sig i Regeringens Sæde. Den Regering, der i Øjeblikket, og saa længe det varer, styrer Landet, bestaar af to Bestanddele, hvoraf den ene, den største, i hele sin Oppositionsperiode i Forhold til Offentlighedsprincippet tog det agitationsmæssigt set praktiske Standpunkt: om alle Forhold den videst mulige Offentlighed, den, der kunde bruges i den store Vælgermasse skabende Agitation. Den mindre, radikale Bestanddel tog samme Standpunkt, men hævdede samtidig med Styrke den ideelle Side ved Sagen: Offentligheden som hørende til et demokratisk Samfunds Menneskerettigheder. Mindelser af dette ideelle Standpunkt har givet sig Udslag i omfattende Omsvøb i Landstinget, hvor Landstingsmand Gunnar Fog-Petersen i Virkeligheden gjorde sig de hæderligste Bestræbelser for at bekæmpe, om jeg saa maa sige, det